

በዙሪያችን የሚገኙ ፀጋዎች

ውድ ንደኞቼ በዙሪያችን ምን ያህል ፀጋዎች እንዳሉ ታውቃላችሁ?። የምንተነፍሰው አየር፣ የምንጠጣው ውሀ፣ የተለያዩ የፍራፍሬ አይነቶች፣ ደማቅ ከለር ያላቸው አበቦች፣ ጣፋጭ ምግቦች፣ ያለማቋረጥ የሚሠራው አካላችን እንዲሁም ሌሎች ቆጥረን የማንጨርሳቸው ነገሮች ሁሉም ለኛ የተፈጠሩ ፀጋዎች ናቸው። በሌላ አባባል እያንደንዱ ለእኛ በልዩ ሁኔታ በአላህ የተፈጠረ ነው።

አሁን በዙሪያችን ከሚገኙ ፀጋዎች ጥቂት ምሳሌዎችን በማየት እነዚህን ፀጋዎች ስለሰጠን አላህን እንዴት ማመስገን እንዳለብን እንማር።

የምንወዳቸው ፍራፍሬዎች

ስንት አይነት የፍራፍሬ አይነቶች አሉ? ለመብላት የምንወዳቸው ሙዞች፣ኘሪም፣እንጆሪ፣ ሀብሀብ እና ወይኖች ሁሉም ከአፈር ውስጥ ነው የበቀሉት።

ሆኖም ሁሉም የተለያዩ ከለር፣ሽታ እና ጣዕም አላቸው።

ገፀሀሪይ፡ሄይ! እነዚህ ፍራፍሬዎች በሙሉ የተሸፈኑ ናቸው።

ይህ ሽፋን ወይም ልጣጫቸው እንዳይበሰብሱ በማድረግ ንፁህ፣ ትኩስ እና መፀዛ ያላቸው እንዲሆኑ ያደርጋል።

ወይን እና ብርቱካንን የመሳሰሉ ሻይታሚን ሲ የተጠራቀመባቸው ፍራፍሬዎች ለመብላት በሚያመች መልኩ ተከፋፍለው ይመጣሉ። እነዚህ ፍራፍሬዎች ሻይታሚን ሲ በሚያስፈልገን የክረምት ወራት ይበቅላሉ።

ገፀሀሪይ፡ይህ በጣም ጣፋጭ ነው።

በበጋ ብዙ ውሀ መጠጣት አለብን። ስለዚህ በውሀ የተሞሉት ሀብሀቦች፣ ኮኮች እና ወይኖች ይበቅላሉ። የውሀ ፍላጎታችንን እነዚህ ፍራፍሬዎችን በብዛት በመመገብ እንወጣለን።

እነዚህ ሚስጥሮች ሁሉ አላህ ፍራፍሬዎችን በልዩ ሁኔታ ለእኛ እንደፈጠረልን ያሳያሉ።

አላህ ቢፈልግ አንድ የምግብ አይነት ብቻ ይገኝ ነበር። ሆኖም በርካታ የሚበሉ ነገሮችን እሱን እንድናመሰግነው ፈጥሯል።

ገፀባህሪይ፡እንዲሁም ሁሉም ሙሉ በሙሉ የተለያዩ ናቸው።

ይህ አላህ ምን ያህል እንደሚወደን ያሳያል። በተቀደሰው መፅሀፋችን በቅዱስ ቁርአን አላህ እነዚህን ፀጋዎች ጥሩ እና ጤና ሰጪ በማለት ገልጿቸዋል።

“አላህ ያ ምድርን መርጊያ፤ ሰማይንም ጣሪያ ያደረገላችሁ ነው። የቀረፃችሁም ቅርጻችሁንም ያሳመረ፤ከጣፋጮችም ሲሳዮች የሰጣችሁ ነው።ይኻችሁ ጌታችሁ አላህ ነው። የአለማትም ጌታ አላህ ላቀ።” (ሱራቱል ጋፊር፡64)

እነዚህ ፍራፍሬዎች በሙሉ ትንሽ የእንጨት ቁራጭ የሚመስሉ ዘሮች ነበሩ። እነዚህ ትናንሽ ስብርባሪዎች ውሀን እና የመሬት ውስጥ መዐድንን በመጠቀም ትልቅ በመሆን አደጉ።

እናም እንደምንመለከተው ወደ እፅዋትነት ተለወጡ።

የተለያዩ አይነት እፅዋቶች እንዴት ከእነዚህ ትናንሽ አካላት ሊመጡ ቻሉ?

ገፀባህሪይ፡አስገርሟችሁ አያውቅም? እሺ በጋራ እንመልከት።

አሁን የምንመለከተው ተክል ከለር እና ሽታ፤ ምን ያህል እንደሚረዝም፤ የቅጠሎቹ ብዛት እና ቅርፅ፤ ፍሬ እንደሚያፈራ እና እንደማያፈራ እንዲሁም ሌሎች በርካታ ገፅታዎች ፍሬው ውስጥ ተደብቀው ይገኛሉ።

በሌላ አባባል እያንዳንዱ ዘር ምሉዕ የሆነ የመረጃ ማስቀመጫ ነው።

ለምሳሌ የሮዝ አበባ ከለሩ፤ የቅጠሎች ብዛት እና ልስላሴ ሁሉም የመረጃ አይነቶች ናቸው።

ይህ መረጃ ነው ወይኖች ከደረቁ የሀረግ ቅርንጫፎች በጣፋጭ ውሀ ተሞልተው እንዲያድጉ የሚያደርጋቸው። በዘር ውስጥ ያለው መረጃ ነው ወይኖች ከለውዝ እንዲለዩ ያደረጋቸው። እንዲሁም የተለየ ጣዕም፤ ከለር እና ሽታ እንዲሁም የሚይዙትን የቫይታሚን አይነት የለየው ወይኖች ውሀማ ሲሆኑ ሌላው የተክሉ ክፍል ደረቅ ሆኗል።

የሰው ልጆች መረጃን ለማስቀመጥ ኮምፒውተሮችን ይጠቀማሉ። ሆኖም ከትንሽ ዘር ጋር ሲነፃፀር ኮምፒውተር እንኳን እጅግ በጣም ኋላ ቀር ነው። ምክንያቱም ዘር በመቶ ሺዎች የሚቆጠሩ የመረጃ ገፆችን ይዟል። ከዚህም በተጨማሪ እጅግ በጣም ውስብስብ በመሆኑ ምክንያት ሳይንቲስቶች ሙሉ ለሙሉ ስላልተረዱት አስመስለው መስራት አልቻሉም።

ይህ የሆነው ዘርን እና በውስጡ ያለውን ስርዓት የፈጠረው አላህ ስለሆነ ነው።

እያንዳንዱ ዘር በአላህ እውቀት የተከበበ ነው። በሱ ፈቃድ በማደግ ወደ እዕዋትነት ይለወጣል።

አላህ ይህን በሌላ የቁርአን አንቀጽ ገልጾታል።

“የሩቅ ነገርም መክፈቻዎች እርሱ ዘንድ ናቸው። ከርሱ በቀር ማንም አያውቃቸውም። በየብስ እና በባህር ያለውንም ሁሉ ያውቃል። ከቅጠልም አንዲትም አትረገፍም የሚያውቃት ቢሆን እንጂ። ከቅንጣትም በመሬት ጨለማዎች ውስጥ የለም፤ ከእርጥብም ከደረቅም አንድም የለም ግልፅ በሆነው መፅሀፍ ውስጥ የተመዘገበ ቢሆን እንጂ።” (ሱረቱል አንአም፡59)

ያለማቋረጥ አገልገሎት የሚሰጠው አካላችን

እያንዳንዱ በሰውነታችን ላይ ያለው ውስብስብ አፈጣጠር ለተወሰነ አላማ ነው የተፈጠረው።

በአካላችን ላይ ያለው ፀጉር እንኳን አላማ አለው።

ቅንድቦቻችን እና ሽፋሽፍቶቻችን እስከተወሰነ ርዝመት ብቻ ነው የሚያድጉት። ሆኖም ፀጉራችን እድሜያችንን በሙሉ ያድጋል። ይህም በፈለግነው መንገድ እንድንሰራው አስችሎናል።

ገፅ ባህሪ፡እህ! ምንም ፀጉር የለኝም።

ሽፋሽፍቶቻችን ፀጉራችን እንደሚያድገው ቢያድጉ ምን ይፈጠራል? ይህ ቢሆን ኖሮ

ሽፋሽፍቶቻችን ከአይናችን በላይ በማደግ ከማየት ያግዱናል። ማነው ሽፋሽፍቶቻችንን

እስከተወሰነ ደረጃ ካደጉ በኋላ ማደጋቸውን እንዲያቆሙ ያዘዛቸው? ስለዚህ ጥያቄ ስናስብ

በቅፅበት እያንዳንዱ የሰውነታችን አካል እንደተፈጠረ እንረዳለን።

ከዚህም በተጨማሪ ምሉዕ የሆነው ሚዛናዊነት በአጥንታችን እድገት ላይ ይታያል።

አንጎላችን ከሕፃንነታችን ጀምሮ ማደግ ይጀምራል። የራስ ቅልም በተመሳሳይ ሰዓት ማደግ ይጀምራል። አእምሮአችን እና የራስ ቅላችን እድገታቸው ያልተመጣጠነ ቢሆን እና የራስ ቅላችን ትንሽ ሆኖ አእምሮአችን ትልቅ ቢሆን መኖር አንችልም ነበር። ሆኖም ይህ ሁኔታ አይከሰትም። የራስ ቅላችን የተወሰነ የእድሜ ደረጃ እስክንደርስ ድረስ ከእምሮአችን ጋር በማደግ አእምሮአችንን ይጠብቀዋል።

ጥሩ! ከእድሜያችን ጋር በተመጣጠነ መልኩ የሚያድጉት አጥንቶች የተወሰነ ርዝመት ካደጉ በኋላ ለምን ማደጋቸውን ያቆማሉ? ማደጋቸውን ቢቀጥሉ ምን ይፈጠራል?

ለምሳሌ የጎድን አጥንቶቻችንን የሰሩት አጥንቶች ማደጋቸውን ቢያቆሙ ምን ይፈጠራል? ይህ ቢሆን ሰውነታችን አሁን ያለው ውበት አይኖረውም ነበር።

ሆኖም ለአጥንት ሴሎቻችን በጥንቃቄ የተሞላ ስራ ምስጋና ይግባው ይህ ሁኔታ አይከሰትም።

ገፅፀሪይ፡አያስገርምም እኔም ለመጀመሪያ ጊዜ ስለማው ተደንቄ ነበር!

የአጥንት ሴል እነዚህን ነገሮች በሙሉ ለመስራት በቂ የሆነ መረጃን መያዝ ይችላልን?

እድገቱን የት ጋር ማቆም እንዳለበት እንዴት ሊያውቅ ቻለ?

እንዴት ነው ሁሉም ሰውነታችን ውስጥ ያሉ አጥንቶች ተመሳሳይ የአጥንት ሴሎችን ይዘው አንዳንዶቹ ደረቅ ሌሎች ደገሞ ተለማጭ ሊሆኑ የቻሉት?

የተለያዩ አጥንቶች እጃችንን መስራት እንዳለባቸው እንዴት አወቁ?

እጆቻችንን፣ እግራችንን እና ጣቶቻችንን የሰሩት አጥንቶች እንዴት በሁለቱም የሰውነታችን ክፍል ተመሳሳይ መጠንን ሊይዙ ቻሉ?

እነዚህ በሙሉ የሰውነታችንን ምሉዕነት ለመረዳት እራሳችንን ልንጠይቃቸው የሚገቡ ጥያቄዎች ናቸው።

እነዚህ ነገሮች በሙሉ በድንገት ነው የመጡት ማለት በፍፁም የማይቻል ነገር ነው። እኛ የተሰራጩባቸው ሴሎች እንዲህ አይነት ውሳኔን መወሰን አይችሉም። እነዚህ ነገሮች በሙሉ

እኛን ፍፁማዊ በሆነ መልኩ የፈጠረን አላህ ጥበብ መገለጫዎች ናቸው። በአንድ የቁርአን አንቀፅ ሀያሉ አላህ የሚከተውን ይላል።

“...የአህያህን ሁኔታ አስተውል አፅዋችኞን እንዴት እንደምናነሳቸው እና እንዴት በሥጋ እንደምናለብሳቸው ተመልከት።...”ሉረቱል በቀራ፡ 259

የውሀ ጥቅም

አብዛኛው የመሬት ክፍል በውሀ የተሸፈነ ነው።

ባህሮች እና ውቅያኖሶች የመሬትን ሶስት አራተኛ ይሸፍናሉ።

እንዲሁም በርካታ ሀይቆች እና ወንዞች መሬት ላይ ይገኛሉ። ረጃጅም ተራሮችን የሸፈነው ጤዛ ወደ በረዶነት የተለወጠ ውሀ ነው። የመሬት አብዛኛው ውሀ አየር ላይ ይገኛል። እያንዳንዱ ደመና በመቶ ሺዎች ቶን የሚመዝኑ ውሀዎችን ይዟል።

ገፀባህሪይ፡ አህመድ! ወደ ቴሌቪዥኑ በጣም አትቅረብ። አይኖችን ታጠፋለህ።

በምንተነፍሰው አየር ላይም የተወሰነ የውሀ ትነት ይገኛል። ውሀ የሰውነታችንን ሰባ ፐርሰንት ይሸፍናል። በሌሎቻችን ውስጥ ከምንም ነገር በላይ የሚገኘው ውሃ ነው። በሰውነታችን ውስጥ የሚዘዋወረው ደም እነዚን አብዛኛው ውሃ ነው።

ገፀባህሪይ፡በሌላ አባባል ሕይወት ያለ ውሀ የማይቻል ነው ጓደኞቼ!

የሕይወት መሠረት የሆነው ውሀ በሁሉም ገፅታዎቹ ለሕይወት ተፈጥሯል።

ገፀባህሪይ፡አሁን ስለ ውሀ ባህሪያት ጥቂት እንመልከት!

ሁሉም በአለም ላይ የሚገኙ ነገሮች በፈሳሽ መልክ ከመሆናቸው ይልቅ በጠጣር መልክ ሲሆኑ እፍጋታቸው (ዴን ሲቲያቸው) ከፍተኛ ነው ከውሀ በስተቀር። ልክ እንደማንኛውም ንጥረ ነገር ውሀ ከዜሮ መታች እስከ አራት ዲግሪ ሴንቲግሬድ ድረስ ይሰበሰባል። ነገር ግን ከዜሮ በታች ከአራት ዲግሪ ሴንቲግሬድ በኋላ ከሌሎች በተለየ መልኩ ይለጠጣል። ወደበረዶት ሲለወጥ እጅግ በጣም ይለጠጣል።

ይህም በጠጣር መልክ ያለ ውሀ ዴንሲቲ በፈሳሽ መልክ ካለ ውሃ ያንሳል ማለት ነው።በሌላ አባባል በፊዚክስ ሕግ መሠረት በረዶ ከውሀ የበለጠ መክበድ ነበረበት ሆኖም ይቀላል።

ይህ አስደናቂ ሁኔታ እጅግ ጠቃሚ ውጤት አለው። በረዶው ውሀ ላይ ይንሳፈፋል ይህም የራሱ የሆነ ውጤት አለው።

የክረምቱ ቅዝቃዜ በአብዛኛው የአለም ክፍል ከዜሮ በታች ይሆናል። ይህም ባህሮች እና ውቅያኖሶች ላይ ተፅዕኖ ያሳድራል። ውሀ ዜሮ ዲግሪ ሲልጂየስ ላይ ሲደርስ ወደ በረዶነት መለወጥ ይጀምራል። ሆኖም ይህ ወደ በረዶነት መለወጥ የሚከሰተው በውሃው የላይኛው ክፍል ብቻ ነው።

ከወለል በታች አራት ዲግሪ ሴንቲግሬድ የሙቀት መጠን ያለው ውሀ በውሀ ውስጥ የሚኖሩትን አሳን እና ሌሎች ፍጥረታትን በሕይወት ለመጠበቅ በቂ ነው።

በረዶው የአየሩን ጥቂት ቅዝቃዜ ብቻ ወደ ውስጥ ያስተላልፋል።ስለዚህ ምንም እንኳን የአየሩ የሙቀት መጠን ከዜሮ በታች ሀምሳ ዲግሪ ሴልሺየስ ቢደርስም በባህሩ ላይ ያለው የበረዶ ሽፋን ከአንድ ወይም ሁለት ሜትር በላይ አይወፍርም። ስለዚህ ሲሎች፣ ድቦች እና ሌሎች የዋልታው እንሰሳት በበረዶው ላይ ቀዳዳን በመስራት ባህሩን መደረስ ይችላሉ።

ገፀባህሪይ፡ነገሩ እንዲህ ባይሆን እና በረዶው ወደታች ቢሰጥም ምን ይፈጠር ነበር?

በዚህ ሁኔታ ሀይቆች፣ ባህሮች እና ውቅያኖሶች ከታች ወደበረዶነት መለወጥ ይጀምራሉ። ከአየር የሚመጣውን ቅዝቃዜ የሚመልስ የበረዶ ሽፋን ስለማይኖር ወደበረዶነት መለወጡ ወደ ላይ መጓዝን ይቀጥላል። ስለዚህም አብዛኛዎቹ ሀይቆች፣ ባህሮች እና ወንዞች ወደ ጠጣር በረዶነት ይለወጡ ነበር።

የሚቀር ነገር ቢኖር የተወሰኑ ሜትሮች ውፍረት ያለው ውሀ ብቻ ነበር። የአየሩ ሙቀት ቢጨምር እንኳን የውስጡ በረዶ በፍፁም አይቀልጥም። ስለዚህም ማንኛውም ነገር በባህሮች ውስጥ አይኖርም ነበር። በባህር ውስጥ የሕይወት አለመኖር አለም ላይ ያለውን ሚዛን ያዛባዋል። እናም የመሬት ላይ ኑሮም የማይቻል ይሆን ነበር።

ገፀባህሪይ፡ውሀ ልክ እንደሌሎች ንጥረነገሮች አይነት ፀባይ ቢኖረው መሬት ሕይወት አልባ ኘላኔት ትሆን ነበር። ሆኖም አልሀምዱሊላህ ውሀ እንደሌሎች ንጥረ ነገሮች አይደለም።

ለአላህ ገደብ የለሽ አፈጣጠር እና ኃይል ምስጋና ይግባው መሬታችን በሕይወት የተሞላችኋል ነት።

ሌሎች የውሀ ባህሪያትም መሬት መሀከለኛ እና ሚዛናዊ የአየር ንብረት እንዲኖራት ከፍተኛ ሚና ይጫወታሉ።

ለውሀ ምስጋናው ፀባይ ምስጋና ይግባው ባህሮች ከደረቅ መሬት በዘገመ መልኩ ይሞቃሉ። እንዲሁም ይቀዘቅዛሉ። ይህም ማለት በመሬት ላይ በቀዝቃዛው እና በሞቃታማው ስፍራ መካከል የአንድ መቶ አርባ ዲግሪ የሙቀት ልዩነት ሊኖር ይችላል። ሆኖም በባህሮች ላይ ያለው የሙቀት ልዩነት ከአስራ አምስት እስከ ሀያ ዲግሪ ሴልሺየስ ነው።

የቀን እና የማታ የሙቀት ልዩነትም ልክ እንደዚያው ነው። በደረቅ አካባቢ ያለው የቀን እና የማታ የሙቀት መጠን ልዩነት ከሀያ እስከ ሰላሳ ዲግሪ ሴልሺየስ ነው። ሆኖም በባህሮች ላይ ከጥቂት ዲግሪዎች አይበልጥም።

ለውሀ የሙቀት ባህሪ ምስጋና ይግባው በክረምት እና በበጋ እንዲሁም በቀን እና በማታ መካከል ያለው የሙቀት ልዩነት ሁሉም ሕይወት ያላቸው ነገሮች ሊቋቋሙት በሚችሉት ሁኔታ በተወሰኑ ገደቦች ይቀራል።

በአለም ላይ ያለው በውሀ የተሸፈነ ቦታ በመሬት ከተሸፈነው ቦታ ያነሰ ቢሆን የቀን እና የሌሊት የሙቀት መጠን መለያየት በከፍተኛ ደረጃ ይጨምር ነበር። አብዛኛው መሬት ወደ በረሀነት ይለወጥ እና ሕይወት አስቸጋሪ ትሆን ነበር።

ውሀ በርግጥም ለሕይወት እጅግ ጠቃሚ ነው።

በቁርአን አላህ ውሀን በፀጋ መልክ እንደሰጠን ገልጿል።

“ከሰማይም ውሀን በልክ አወረድን፤ በምድርም ውስጥ አስቀመጥነው፤ እኛም እርሱን በማስወገድ ላይ በእርግጥ ቻዮች ነን። በርሱም ከዘንባባዎች እና ከወይኖች የሆኑ አትክልቶች ለእናንተ አስገኘንላችሁ፤ በውስጧ ለእናንተ ብዙ ፍራፍሬዎች አሏችሁ፤ ከርሷም ትበላላችሁ።” (ሱራቱል ሙሽሚኑን፡18-19)

በድጋሚ እናስተንትን

በዚህ ፊልም ላይ የተመለከትናቸው ፀጋዎች አላህ ከሰጠን ፀጋዎች ጥቂቶቹን ብቻ ነው።

ሁሉም የምናስበው ና የምንጠቀምበት ነገር ፀጋ ነው። መንገዱ አንዱ ምሳሌ ነው። በአውቶቢስ ወይም በመኪና የምንፈልግበት ቦታ እንሄዳለን።

ልብሶቻችን ከበጋ ፀሀይ እና ከክረምት ብርድ ይከላከሉናል።

የተሰጡን ፀጋዎች ማለቂያ የላቸውም። በርግጥ አላህ በቁርኣን ላይ ፀጋዎቹ ማለቂያ የለሽ እንደሆኑ ነግሮናል።

“ ለሕይወት የሚያስፈልጋችሁንም ነገሮች ሁሉ ሰጥቷችኋል። የአላህን ፀጋዎች ቆጥራችሁ አትዘልቋቸውም።” (ሱረቱል ኢብራሂም፡34)

ስለዚህ ሁልጊዜ እነዚህን ፀጋዎች በማስታወስ አላህን ማመስገን ይኖርብናል።